

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA A DRET A L'EDUCACIÓ

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 16 de juny de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava la seva disconformitat pels criteris utilitzats en l'assignació de places per a necessitats educatives específiques (NEE A) i la manca d'informació per part del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).

Va sol·licitar plaça per a seva filla amb autisme en un institut de continuïtat i adscrit, segons la recomanació de l'escola anterior i l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP), que els van remarcar la importància que continués amb els companys de l'escola actual per al seu benestar.

L'institut oferia 108 places, 18 de les quals eren de NEE. En principi, d'acord amb les sol·licituds hauria hagut de tenir plaça, però finalment se'ls va assignar la tercera opció, fet que perjudica la inclusió de la filla, la qual té dificultats relacionals i no disposarà del suport personal de cap company, quan una de les dificultats personals que té són les relacions. Volen saber com s'han assignat les 18 places de NEE, sota quins criteris, i no se'ls ha facilitat cap informació al respecte.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Consorci d'Educació de Barcelona** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 23 de setembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

1. L'alumnat NEE (tipus A i B) ocupa places reservades en centres educatius, en funció de la quota de reserva establerta en cadascun d'ells en la seva oferta.
2. Per poder fer una distribució equilibrada de l'alumnat NEE tipus A, s'estableix una quota de les places NEE a cada centre que es destinarà de manera específica a

l'alumnat amb necessitats tipus A (que es modularà en funció del volum de demanda que hi hagi a cada zona per a aquest tipus d'alumnat).

3. Per assignar aquestes places reservades, es té en compte el dictamen de l'EAP, el qual pot orientar l'alumne/a a un centre d'educació especial, un centre amb recurs específic de **suport intensiu per a l'escolarització inclusiva (SIEI) i/o suports intensius a l'audició i el llenguatge (SIAL)**, o un centre determinat per les característiques de la necessitat de l'alumne. Aquest alumnat tindrà accés prioritari dins la quota reservada.

4. Per a la resta de l'alumnat NEE tipus A que no es preveu en cap d'aquestes casuístiques, l'EAP fa l'orientació en un centre ordinari d'entre els que tria la família.

5. L'assignació de l'alumnat NEE tipus A orientat a un centre ordinari, que ocuparà les places reservades a tal efecte, es fa tenint en compte els mateixos criteris d'assignació que l'alumnat ordinari a plaça ordinària (adscripció, puntuació general, puntuació complementària, número de desempat).

6. Si la família no obté plaça en cap dels centres demanats, se li assigna una plaça de reserva d'ofici.

7. L'Institut Emperador Carles ofereix 18 places reservades per a l'alumnat NEE. Tres d'aquestes places estaven destinades a l'alumnat NEE tipus A.

8. Un cop acabada la preinscripció, es van assignar 15 alumnes NEE tipus B i 3 alumnes tipus A.

9. El centre, que disposa d'una SIEI, rep 3 sol·licituds d'alumnat NEE tipus A: la de la filla de la ciutadana i dues més d'alumnes amb necessitat de recurs SIEI (aquest té prioritat). Les places s'ocupen amb aquests dos darrers alumnes i amb un tercer que també necessita el recurs SIEI i demana el centre en segona opció.

10. En el moment de fer l'assignació, el dictamen de l'EAP no esmenta que aquesta alumna hagi d'accedir necessàriament al centre, en concret, a causa de la seva necessitat. En conseqüència, a l'alumna se li assigna plaça de reserva en el centre demanat en tercera opció.

11. La família presenta una reclamació al·legant que és molt important que la noia, amb motiu del seu trastorn, pugui anar acompanyada de les seves amistats de sisè.

12. Es fa consulta a l'EAP, que reconeix aquesta necessitat, motiu pel qual s'estima la reclamació, i se li dona plaça a l'alumna en el centre demanat en primera opció.

CONSIDERACIONS

1. Pel que fa a l'assignació de la plaça a l'alumna

El Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, així com la resta de normativa relativa a la preinscripció i matrícula de l'alumnat a la ciutat de Barcelona, recull el criteris i procediments a seguir per a l'assignació de l'alumnat amb necessitats especials (NEE A).

L'alumnat NEE A té necessitats específiques de suport educatiu, ja sigui perquè està afectat per una discapacitat física, intel·lectual o sensorial, trastorns de l'espectre autista, trastorns greus de conducta, trastorns mentals o malalties degeneratives greus i minoritàries, o quan la discapacitat, el trastorn o la malaltia comprometi el seu procés d'aprenentatge o dificulti el seu èxit escolar.

L'alumnat NEE A s'escolaritza en centres educatius ordinaris i, excepcionalment, en centres d'educació especial. Per afavorir l'equitat escolar, es pot fer una reserva de llocs escolars al segon cicle de l'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria,

L'escolarització d'aquest alumnat amb necessitats educatives especials requereix un informe de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) on es reconeguin les necessitats específiques de suport educatiu. L'assignació d'un lloc escolar ha de respondre a aquell centre que, d'acord amb l'informe de l'EAP, pot atendre millor les necessitats educatives de l'alumne o alumna.

En el període de preinscripció, l'assignació de l'alumnat NEE en centres ordinaris es fa d'acord amb les places reservades per a aquest col·lectiu en cadascun d'aquests centres i tenint en compte les preferències de les famílies.

Amb caràcter general i per a una millor qualitat en la seva atenció, cal que l'alumnat es distribueixi equilibradament entre els centres d'una mateixa zona.

No obstant això, hi ha dos supòsits en què l'assignació de places respon a altres criteris:

- a) Quan l'alumnat requereix un suport intensiu (AIS, SIEI o SIAL), s'ha de prioritzar l'assignació d'un centre que disposi d'aquest tipus de servei.
- b) Quan l'alumnat té necessitats d'accessibilitat física, s'ha de prioritzar l'assignació d'un centre amb les característiques adequades.

Quan la distribució d'aquest alumnat no es pugui efectuar de manera equilibrada i no es pugui absorbir tota la demanda rebuda per un mateix centre, l'assignació de places s'ha de fer d'acord amb el que estableixen els criteris generals de prioritat de les sol·licituds, segons la normativa vigent.

Tots aquests criteris es van seguir per part del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) en l'assignació de la plaça d'aquesta alumna.

Tanmateix, segons informa el CEB, l'informe de l'EAP inicialment no recollia la recomanació que continués l'educació secundària amb alumnes amb els quals ja havia cursat l'educació primària. Després de comprovar-se aquest fet a partir del moment en

què la família presenta la queixa a aquesta institució, el CEB ha assignat la plaça adequada.

2. Pel que fa a la informació facilitada a la família sobre el procés d'assignació de les places NEE A

Aquesta institució considera que la informació general de què disposen les famílies sobre com es realitza l'assignació de places escolars és insuficient.

El **dret a la informació de les famílies** sobre els centres educatius en el procediment d'admissió de l'alumnat es troba recollit a l'article 6 del Decret 11/2021 de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya.

Com ja ha reiterat diverses vegades aquesta Sindicatura, és important **garantir la màxima transparència** perquè les famílies coneguin com es prenen algunes decisions clau relacionades amb l'assignació de places escolars, especialment en relació amb els processos més complexos, com els que es donen amb l'alumnat amb NEE .

La informació sobre el funcionament del procés i la manera com es prenen les decisions ha de garantir que l'accés al sistema educatiu es dona en igualtat de condicions. Perquè això passi, és necessari que les famílies entenguin el funcionament del procés, la manera com es prenen les decisions que s'hi adopten i el marc normatiu en què aquestes decisions estan fonamentades.

Aquesta és l'única forma d'assegurar, d'una banda, que aquestes famílies puguin participar de manera efectiva en el procés i, de l'altra, que puguin reclamar degudament en cas de produir-se algun greuge.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci d'Educació de Barcelona ha estat correcta, tot i que ha de millorar pel que fa a la informació proporcionada a les famílies sobre els processos d'assignació de places.**

En conseqüència, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Consorci d'Educació de Barcelona** que millori la publicitat dels processos de presa de decisions relacionats amb les modificacions de l'oferta educativa, l'assignació de les places reservades NEE i l'assignació de places d'ofici.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.